

Naděje je motorem

**Martin Pirkl,
ekonom**

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze
2/2026 / ročník XXXVI / 39 Kč

9 Úspěch Diecézních lesů
17 Historie ornátu

12 Prokop Brož: Vnímat nové a neztrácet jemnocit
24 Synodální proces vstupuje do realizační fáze

Ekonomika je služebnicí pastorace

Ing. Martin Pirkli, aktivní farník ústeckoorlické farnosti a ekonom Arcibiskupství olomouckého. Muž, který musí stát nohama pevně na zemi, ale zároveň musí mít srdce upřené k hodnotám, jež nás přesahují. O tom všem se ochotně rozpovídal.

„Žijete v královéhradecké diecézi, ve farnosti Ústí nad Orlicí. Pracujete však jako ekonom Arcidiecéze olomoucké.“

Nebylo to nic, co bych si sám naplánoval u stolu. Spíše to vnímám jako řízení shůry a výzvu ke službě. Tehdy jsem měl jiné zaměstnání a o změně jsem ani neuvažoval. Když přišla nabídka z olomouckého Arcibiskupství, bral jsem to jako příležitost zúročit své zkušenosti v širším měřítku. Ano, dojíždění je náročné a vyžaduje to velkou disciplínu i toleranci mé rodiny, ale Olomouc je duchovním srdcem Moravy a práce zde má neopakovatelný smysl.

„Prozradíte něco o vašem dětství, dospívání a rodině?“

Vyrostl jsem v prostředí, kde se víra i práce braly vážně, ale s láskou. Moje dětství mě naučilo skromnosti a úctě k přírodě i k odkazu předků. Vážím si důvěry, kterou jsem dostal od svých rodičů i tehdejších duchovních správců. Asi od třetí třídy jsem se stal ministrantem v naší farnosti. Bylo to spíše později než moji vrstevníci. Zajímal jsem se o službu u oltáře, také i o to, co za tím je. Vypomáhal jsem v kostelnické službě, do které jsem se později zapojil naplno. V Ústí nad Orlicí je služba kostelníka dlouhé roky v rukou mladých, mnohdy ještě studujících. Přijetí odpovědnosti formovalo mé dospívání. V tomto mladém období jsem se stal akolytou, tedy pomocníkem při podávání

svatého přijímání. Dnes se s manželkou snažíme hodnoty – tedy víru, vzájemnou oporu a zodpovědnost – předávat i našim dětem. Rodina je pro mě tím nejdůležitějším „hospodářským výsledkem“.

„...vytvořili jsme tým, kde se setkává svět teologie se světem moderní správy majetku.“

Sedíme u jednoho stolu s biskupy, kněžími, právníky, majetkáři, stavaři i odborníky na finanční trhy. Duchovní otcové jsou těmi, kteří do našich ekonomických úvah vnášejí ten nejdůležitější parametr, pastorační potřebu.

„Co vás formovalo pro tak zásadní práci na Arcibiskupství?“

Vystudoval jsem ekonomii a před příchodem do církevních struktur jsem působil v komerční sféře. Právě tato zkušenost „z venku“ je pro mou současnou roli klíčová. Církev potřebuje

v ekonomických otázkách profesionalitu, efektivitu a schopnost mluvit jazykem moderního managementu, aniž by přitom ztratila svou tvář. Role ekonoma na Arcibiskupství je trochu odlišná od běžné korporátní pozice. Je zde přesah do řízení firem, procesů s mnoha obory. Je to neustálý boj o rovnováhu. Pokud chce člověk svou práci dělat poctivě, pohlcuje ho to. Ale právě víra a rodina jsou pro mě ventilem. Bez nich by se ze mě stal jen suchý úředník.

„Zbývá vám vůbec nějaký čas na osobní život při tolika funkcích?“

Čas na osobní život si musím „vybojovat“ v kalendáři, ale je to nezbytné pro zachování čisté hlavy. Volný čas trávím s rodinou, rádi cestujeme, poznáváme nová místa, mnohdy ale pěšky s batohem na zádech českou krajinou. Jsem včelařem a chovatelem ovčí. Ovce kamerunská mě okouzila natolik, že jsem se asi před deseti lety rozhodl pro čistokrevný chov v kontrole užitekosti.

„Takže se vám jistě hodí i vaše zemědělské zkušenosti v podnikatelské sféře Arcibiskupství, kam patří i zemědělská činnost...“

Rozhodně ano. Když sedíme na poradě o hospodaření v našich farmách, statcích, lesích nebo vinařství, vím, o čem je řeč, nejen z tabulek v Excelu. Každý obor zemědělství je specifický a vyžaduje

(Synek Martin při audienci papeže Františka

(Se synem Martinem na italské zmrzlině v Brixenu

odborníky, Bohu díky je máme, rád se od nich také učím. Chov ovcí nebo včelaření mě naučil trpělivosti a pokoře před přírodou. Pochopil jsem, že ne všechno jde naplánovat od zeleného stolu. Pomáhá mi to mluvit stejnou řečí s našimi lidmi v terénu. Vidí, že jim rozumím, když řešíme sucho nebo výnosy, a pro mě je to zase připomínka, že církevní majetek není jen položka v účetnictví, ale živá krajina, o kterou musíme pečovat s péčí řádného hospodáře.

Co se vám vybaví pod pojmem církevní ekonomická soběstačnost diecézí?

Svoboda a odpovědnost. To jsou dvě strany téže mince. Soběstačnost znamená, že už nebudeme závislí na státu, což nám dává vnitřní svobodu, ale zároveň na nás klade obrovský nárok: musíme s církevním majetkem hospodařit tak, abychom z výnosů dokázali financovat život Církve i za padesát let.

V ČR jsou diecéze, které disponují velkým majetkem, ale jsou i takové, které mnoho majetku nemají. Jak s touto skutečností nakládat?

Tady nastupuje princip solidarity. V rámci České biskupské konference funguje Fond solidarity, kam majetnější diecéze přispívají těm, které mají horší výchozí pozici, např. ty v pohraničí. Církev je jedno tělo a nemůžeme nechat jeden úd strádat, zatímco jiný prosperuje.

Blíží se konec pobírání finančního příspěvku od státu. Bude to hospodářský šok?

Šok by to byl, kdybychom posledních deset let prospali. My se na to ale intenzivně připravujeme. V rámci diecézí budujeme portfolio investic – od zemědělství a lesnictví až po finanční investice a nákupy nemovitostí. Přesto to bude náročné období, které nás donutí k revizi všech výdajů. Nebude to pád z útesu, ale spíše zkouška dospělosti.

Je možné striktně oddělovat duchovní a podnikatelskou činnost Církve?

(Cyklistika je jedním z relaxačních prostředků

Při plánování investic se striktně oddělovat duchovní a podnikatelská činnost musí. Jinak by to nefungovalo správně. Jde o jednoduchý proces. Na začátku se rozhodujete koupit například nemovitost, budovu, chcete ji pronajímat, spočítáte si návratnost, popíšete rizika, jde o podnikatelskou činnost. Nemůže se stát, že nemovitost v konečném důsledku na sebe nevydělá, protože je nájemníkem neziskovka, nemůže dostatečně platit, tak skrz pomoc bližním měníme podnikatelskou činnost na duchovní. Nezdá se původního plánu by byl chybou ekonom! Ale na druhou stranu, podnikání v Církvi není cílem, ale prostředkem. Každá koruna, kterou vyděláme v církevních lesích nebo z pronájmů, slouží k tomu, aby mohl být v dané farnosti kněz, aby fungovala Charita nebo církevní škola. Ekonomika je služebnicí pastorační.

Má Církev potenciál se uživit a pokrýt všechny náklady?

Pokud budeme chtít udržovat každý jednotlivý zchátralý kostelík v zemi, pak je odpověď pravděpodobně ne. Ale pokud budeme rozumně prioritizovat a spolupracovat se státem a s obcemi na ochraně kulturního dědictví, pak věřím, že Církev má potenciál být životaschopná v plnění svého hlavního poslání.

Co vidíte jako stěžejní v otázce lidských zdrojů?

❖ Při liturgii v domovském kostele v Ústí nad Orlicí

❖ Uznáný a pro užítkovost sledovaný chov ovcí je velkou radostí

Církev už dávno nejsou jen kněží. Jsou to stovky civilních zaměstnanců, odborníků. Jako ekonom vím, že pokud chceme mít na důležitých profesích kvalitní lidi, musíme je zaplatit konkurenceschopně. Nemůžeme stavět jen na jejich nadšení. Stěžejní je pro mě profesionalizace a pocit sounáležitosti zaměstnanců s posláním Církve.

?? Sounáležitost je krásná věc. Ale všude, v každé komunitě se najdou nepoctivci a lidé, kteří hledí jen na vlastní prospěch... Máte tu zkušenost i v církevních kruzích?

Bylo by naivní a neupřímné tvrdit, že církev je vůči těmto lidským slabostem imunní. Církev tvoří lidé, a lidé chybují. I v našem prostředí se setkáváme s nepochopením, osobními ambicemi nebo snahou o vlastní prospěch. Moje role ekonoma je ale právě v tom, abych nastavil transparentní kontrolní mechanismy. Víra není omluvou pro amatérismus nebo slepou důvěru. Naopak, o to víc musíme dbát na etiku a poctivost, protože nespravujeme své peníze, ale prostředky svěřené k dobrému účelu. Špatná zkušenost mě vždy mrzí, ale o to víc si vážím těch stovek poctivých kolegů, kteří slouží s čistým úmyslem.

?? Pán Bůh zaplať..., s nadsázkou „vatikánská měna“, pro vás tedy asi nebude tvrdou valutou...

Je to krásná věta a v duchovní rovině má nekonečnou hodnotu. Ale elektřinu, plyn a mzdy z ní nezaplatíme. Musíme se v Církvi naučit, že poděkování a férová odměna musí jít ruku v ruce.

?? V čem se musí Církev naučit myslet ekonomičtěji?

V uvědomění si, že vlastnit majetek není jen dar, ale i velký závazek. Musíme se v Církvi přestat bát mluvit o penězích a efektivitě. Ekonomické uvažování není hříchem, je projevem dobrého hospodáře z evangelijního podobenství o hřívnách.

❖ S rodinou při putování Křížovou cestou na Andrlově chlumu u Ústí nad Orlicí

?? Jaký je současný ekonomický stav českých a moravských diecézí?

Řekl bych, že jsme ve fázi budování základů. Disponujeme majetkem, který se učíme efektivně spravovat. Nejsme chudí, ale nejsme ani v balíku, jak si někdy veřejnost myslí. Většina našeho majetku je v nemovitostech, ke kterým je vázána nemalá péče.

?? Sekulární společnost se však dívá na majetek Církve velmi přísným okem. Mnozí jsou toho názoru, že Církev majetek získaný zpět díky restitucím de facto státu sebrala. Jak na toto reagovat?

Je to časté nepochopení historie. Restituce nebyly darem nebo krádeží, ale navrácením toho, co bylo Církvi protiprávně odňato a co stát po desetiletí zanedbával. My ty majetky nedostali, aby se nám lépe žilo v palácích. Dostali jsme je zpět s obrovským dluhem na jejich údržbě a s odpovědností se o ně postarat. Církev tyto výnosy nepoužívá pro osobní zisk, ale vrací je společnosti skrze charitativní činnost, školství a péči o kulturní dědictví, které patří nám všem. Nejlepší odpovědí na tyto kritické hlasy je naše viditelná práce - opravené kostely a budovy v obcích či městech, fungující církevní školství všech stupňů, společností velmi využívaná sociální, zdravotnická zařízení a hospice provozované Církví.

⚡ Apoštolský nuncius J. T. Okolo na návštěvě Arcibiskupství olomouckého

77 Musíme se vše učit od sousedů, nebo máme v něčem navrch?

V Německu či Rakousku mají systém církevní daně, který jim závidět nemusíme. Činí je sice bohatými, ale také velmi závislými na státní administrativě. My v Česku jsme prošli unikátním procesem restituací, který nás naučil dravosti a samostatnosti. V tom, jak dokážeme z nuly budovat moderní hospodaření, bychom mohli být my inspirací jiným.

77 Můžete to trochu rozvést?

Zatímco v sousedních zemích je Církev často závislá na přímých platbách věřících či státu, my jsme byli okolnostmi dotlačeni k tomu, abychom se chovali jako moderní investoři a podnikatelé. Museli jsme od nuly vybudovat lesnické divize, správu nemovitostí a finanční portfolia. Tato nutnost nás naučila velké efektivitě a odvaze. Tato nezávislost je sice vykoupena tvrdou prací a rizikem, ale dává nám svobodu rozhodovat o svých prioritách bez vnějších tlaků. To ale hovořím jen o hospodářské činnosti, činnost hlavní, tedy duchovní si nedovedu představit bez zapojení věřících, například projektem Donátor, kdy velká rodina malých dárců se dokáže svými dary podílet na zajištění mezd pro kněze.

77 Ubývá věřících i duchovenstva. Dělá vám to jako ekonomovi vrásky?

Jako ekonomovi ano, protože ubývá přispěvatelů i klientů. Ale jako křesťan vím,

že Církev není o počtech v tabulkách. Méně lidí nás nutí k vyšší kvalitě a ke hledání nových cest. Vrásky mám, ale nejsou ze strachu, spíše z přemýšlení, jak na to reagovat.

---

77 Chov ovcí nebo včelaření mě naučily trpělivosti a pokoře před přírodou. Pomáhá mi to mluvit stejnou řečí s našimi lidmi v terénu. Vidí, že jim rozumím, když řešíme sucho nebo výnosy, a pro mě je to zase připomínka, že církevní majetek není jen položka v účetnictví, ale živá krajina, o kterou musíme pečovat s péčí řádného hospodáře.

---

77 Předpokládám, že na to nejste sám.

To rozhodně nejsem. Role ekonoma by byla neudržitelná, kdyby šlo o výkon jednoho muže. Hledání nových cest je založeno na týmové spolupráci. Na arcibiskupství v Olomouci jsme vytvořili tým,

kde se potkává svět teologie se světem moderní správy majetku. Sedíme u jednoho stolu s biskupy, kněžími, právníky, majetkáři, stavaři i odborníky na finanční trhy. Duchovní otcové jsou těmi, kteří do našich ekonomických úvah vnášejí ten nejdůležitější parametr – pastorační potřebu.

77 Váš život se prolíná Diecézí královéhradeckou a Arcidiecézí olomouckou. Jste dnes ještě Hradečákem nebo už spíše Olomoučákem?

To je otázka na tělo! Duchovně, srdcem a domovem zůstávám v podhůří Orlických hor – tam mám kořeny, farnost, rodinu a přátele. Ale profesně mě Olomouc naprosto pohltila. Člověk nemůže pracovat pro tak významnou instituci, jako je olomoucké Arcibiskupství, a zůstat k ní citově chladný. Říkám s nadsázkou, že jsem východočeský patriot v moravských službách. Tato dualita mě vlastně obohacuje; dává mi to nadhled, který je v mé profesi občas potřeba.

77 Máme nad tím vším, o čem jsme spolu hovořili, naději?

Naděje je základní křesťanská ctnost. Kdybych nevěřil, že moje práce má smysl a že Církev má své místo i nadále v budoucnosti lidské společnosti, nedělal bych to. Finance jsou jen technika, ale naděje, ta je motorem.

Pavel J. Sršeň